

Інформаційний бюлетень про стан поверхневих вод басейнів річок Дністер, Прут та Сірет за 2017 рік

Оцінка якісного стану здійснювалась згідно «Методики екологічної оцінки якості поверхневих вод за відповідними категоріями» за найгіршими значеннями показників.

1. Басейн р. Дністер.

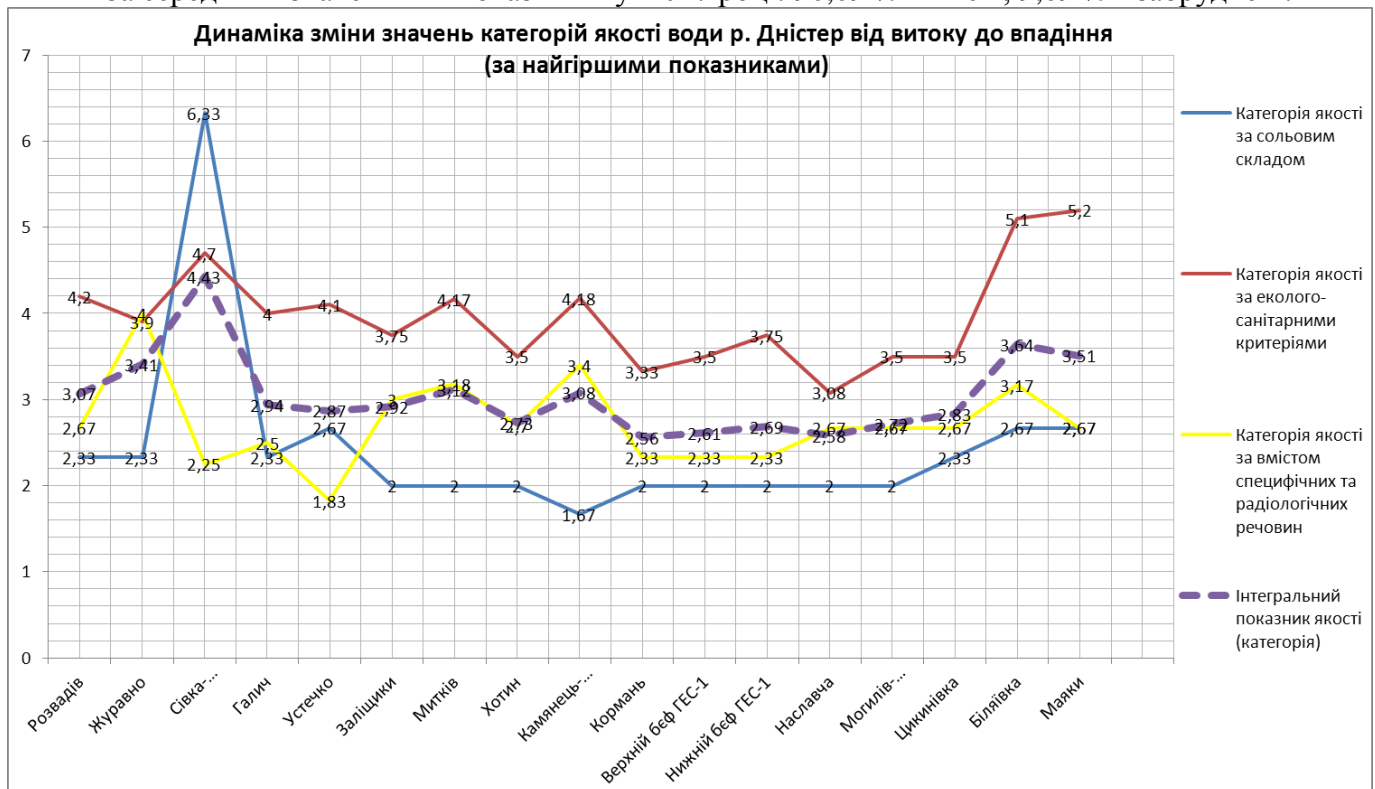
Протягом 2017 року лабораторіями Держводагентства України якісний стан поверхневих вод басену р. Дністер досліджувався в 54-х створах. З них: 19 створів розташовано в основному руслі річки, а 35 створів розташовано на 26-ти притоках.

Серед загальної кількості створів 10 розташовано в місцях забору води для питних потреб, 4 – для сільсько-господарських та технічних потреб та 7 – транскордонних створів.

Загальна характеристика якісного стану.

Відповідно до результатів лабораторних досліджень та проведеної на їх основі оцінки якісного стану, за найгіршими показниками, протягом 2017 року, в переважній більшості створів – 84,09 % поверхневі води р. Дністер належали до чистих, а 15,09 % до забруднених. Протягом 2016 року, відсоток чистих вод склав - 80,8 %, а забруднених - 19,14 %, що свідчить про певне покращення якісного стану.

За середніми значеннями показників у 2017 році: 90,09 % – чисті, 9,09 % - забруднені.

До категорії забруднених протягом звітної періоду потрапили водні об'єкти у наступних створах:

- **р. Дністер**, в с. Маяки та смт. Біляївка; інтегральний показник якості (категорія) за найгіршими значеннями показників становив 3,51 та 3,64 відповідно. Відбулось покращення якісних характеристик відбулось за еколого-санітарними критеріями. При цьому, за середніми значеннями показників протягом звітної періоду, поверхневі води в даних створах характеризуються як «чисті»;

- **р. Сівка**, в смт. Войнилів; інтегральний показник якості (категорія) за найгіршими значеннями показників становить 4,46. Погіршення якісних характеристик, відбулось за еколого-санітарними критеріями (4,7), а також за сольовим складом (6 категорія) (мінералізація, хлориди, сульфати). При цьому, за середніми значеннями показників протягом звітної періоду, поверхневі води в даному створі характеризуються також як «забруднені»;

- **р. Тисмениця**, права притока р. Бистриця у створі м. Дрогобич характеризується як «забруднена», причому як за найгіршими, так і за середніми значеннями показників протягом звітного періоду;

- **р. Саджава**, права притока р. Свіча у створі м. Долина, як і попередній водний об'єкт відноситься до «забруднених», як за найгіршими так і за середніми значеннями показників.

Порівнюючи з аналогічним періодом минулого року – якісний стан поверхневих вод Дністра – стабільний.

Поверхневі води р. Дністер в даних створах знаходяться під антропогенним тиском підприємств: р. Тисмениця - Дрогобицький промисловий вузол; р. Саджава - ТзОВ «Уніплит».

Питні водозабори.

В 11-ти створах питного водопостачання поверхневі води р. Дністер належать до **прісних, гіпогалинних та характеризуються як «чисті» або «добрі»**.

В питному водозаборі м. Кам'янець-Подільський спостерігається суттєве коливання сумарного вмісту іонів кальцію та магнію. Показник жорсткості з початку року змінювався від 8,5 (16.01.17), що відповідає жорсткій воді до 3,5 мг-екв/дм³ (17.08.17) - м'яка вода.

Аналіз даних показав, що виявлена закономірність спостерігається з 2002 року. Згідно інформації викладеної в роботі (С. І. Сніжко «Оцінка та прогнозування якості природних вод»), основним джерелом надходження надлишкової кількості іонів магнію та кальцію до поверхневих вод (окрім природних) є стічні води селікатних, металургійних, скловарних, текстильних підприємств та при застосуванні мінеральних добрив, що містять кальцій.

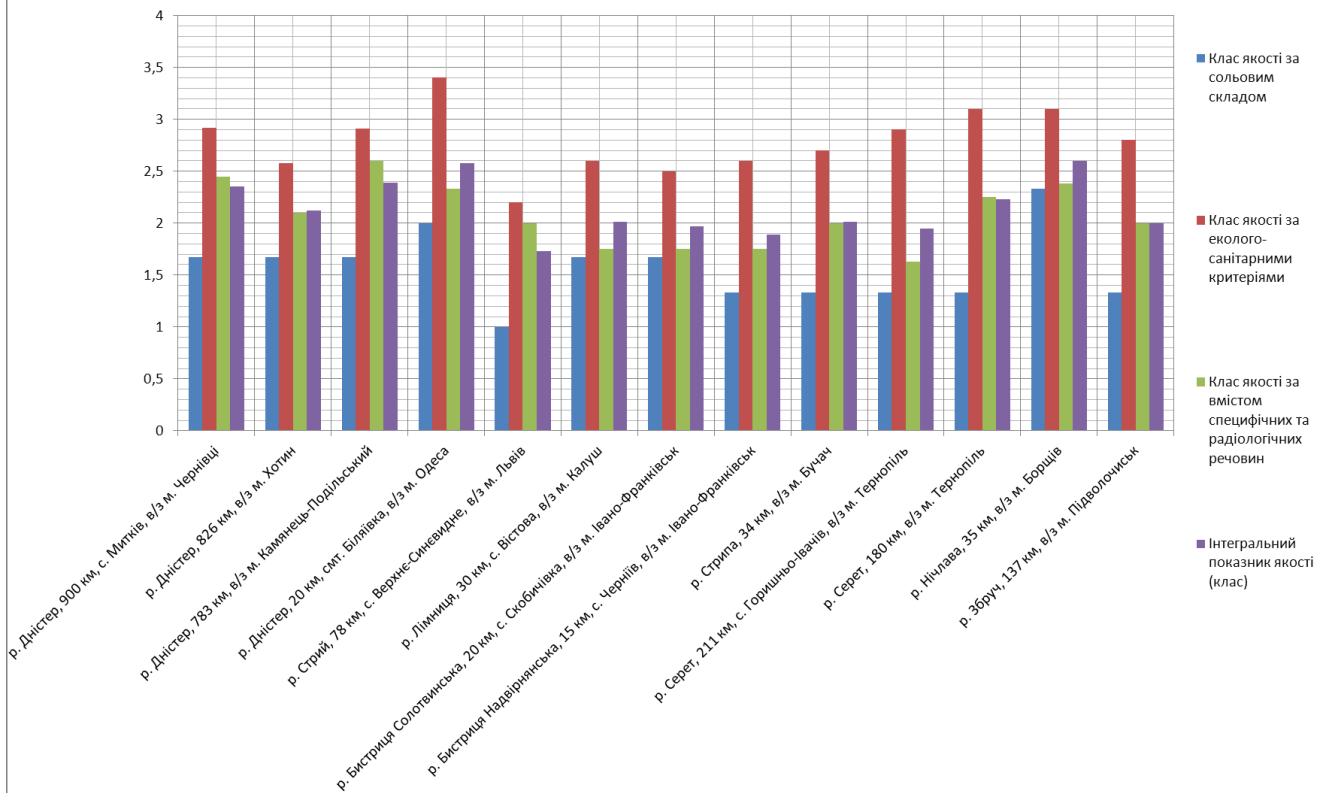
В таблиці 2 наведено факти перевищення ГДК в порівнянні з аналогічним періодом минулого року. Відповідно до порівняльного аналізу відмічено незначне погіршення по показникам кисневого режиму у наступних створах: с. Митків, с. Горишньо-Івачів та м. Тернопіль.

Найбільш забрудненим питним водозабором, залишається водозабір м. Одеса в смт. Біляївка. При цьому, в даному створі спостерігається певне покращення по показникам кисневого режиму, в порівнянні з аналогічним періодом минулого року. Протягом 12-ти місяців 2016 року було виявлено 8 випадків перевищення по показнику ХСК та 5 випадки по БСК, а протягом 2017 року лише 3 випадки по ХСК.

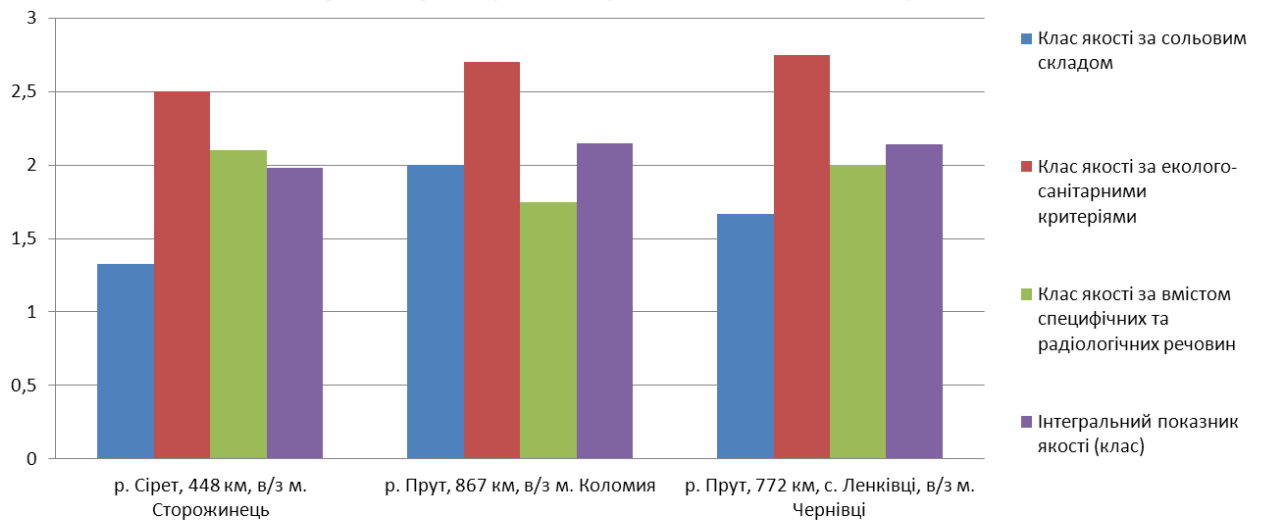
Порівняльний аналіз Інтегральних показників якості води (*діаграма*) показав, що спостерігається певне зростання даного показника протягом звітного періоду, порівняно з аналогічним періодом минулого року, майже в усіх створах питного водопостачання окрім наступних: м. Кам'янець-Подільський, с. Біляївка та м. Бучач.

Пріоритетними забруднюючими речовинами залишаються показники кисневого режиму (БСК та ХСК); показник жорсткості води та вміст завислих речовин, що в певній мірі відображає тенденцію аналогічного періоду 2016 року, та є характерним для р. Дністра.

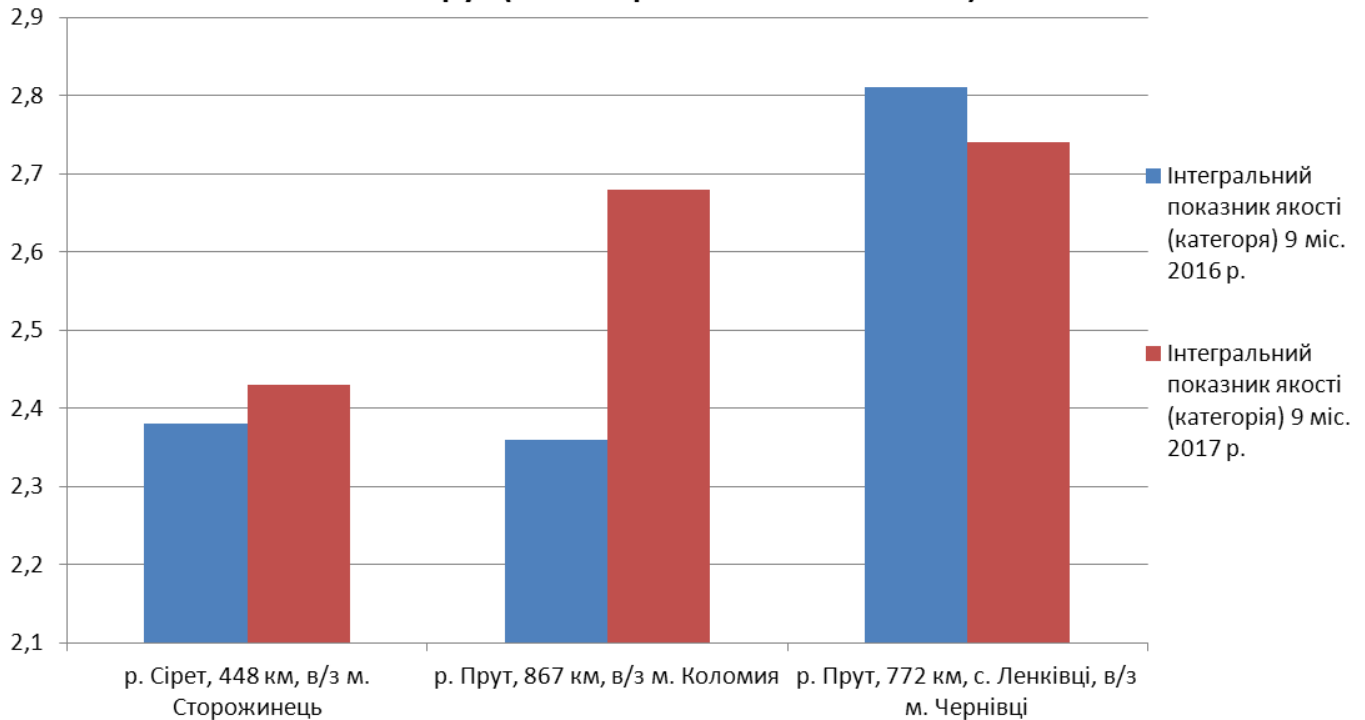
Якість поверхневих вод р. Дністер у 2017 році в місцях питних водозаборів
(за найгіршими показниками)

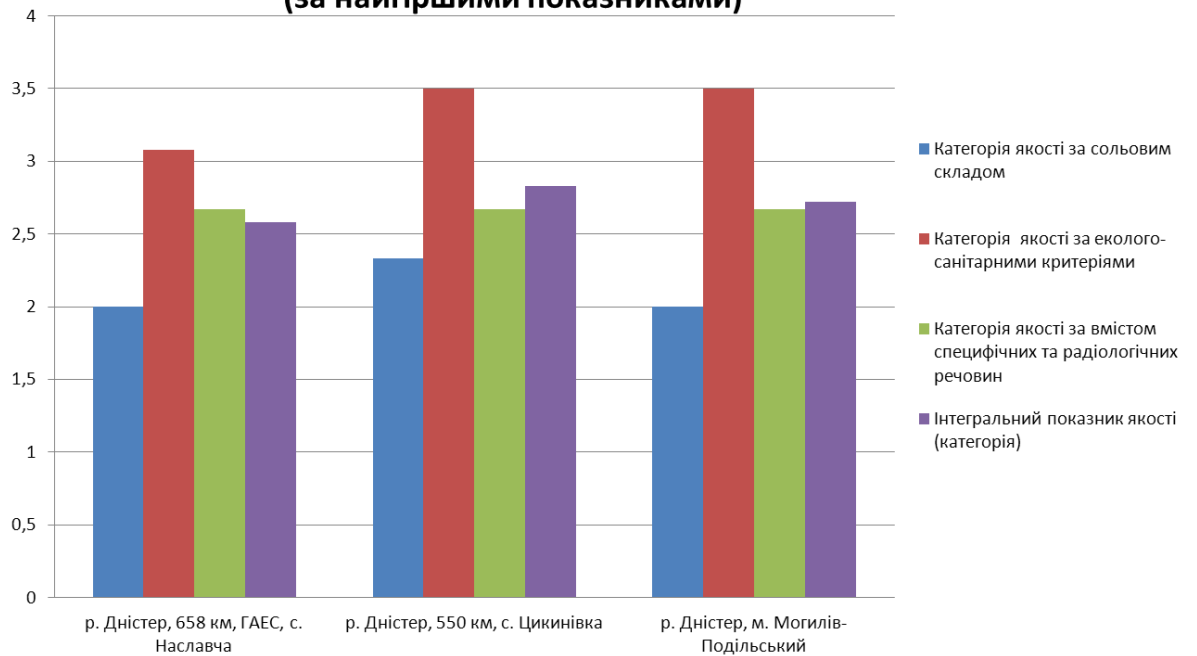
Якісний стан вод р. Сірет та р. Прут в місцях питних водозаборів
у 2017 році (за найгіршими показниками)

**Порівняльна діаграма
Інтегральних показників якості в місцях питних водозаборів рр. Сірет
та Прут (за найгіршими показниками)**

**Якісний стан прикордонних вод Дністра за 2017 рік
(за найгіршими показниками)**

Прикордонні пункти.

Контроль за якісним в транскордонних створах р. Дністер досліджувався у наступних створах: с. Наславча, м. Могилів-Подільський та с. Цикинівка до входу дністровських вод на територію Республіки Молдова.

Аналіз якісного стану показав, що у створах с. Наславча, м. Могилів-Подільський та с. Цикинівка води характеризуються як **прісні, гіпогалинні, мезотрофні, чисті**. Протягом звітнього періоду в даних створах фактів перевищення норм ГДК для води водойм загально-господарського призначення виявлено не було. Вода – м'яка.

2. Басейн р. Дунай.

В басейні р. Дунай, спостереження проводились на її лівих притоках - рр. Прут та Сірет в 10 створах. З них, 3-ри створи питного водопостачання та 4 – транскордонних.

В усіх створах, води характеризуються як прісні, гіпогалинні, мезотрофні, чисті протягом досліджуваного періоду.

Інтегральний показник якості води за категорією в усіх створах не більше 3 (за середніми значеннями за 2017рік).

3. Висновки:

Аналіз гідрохімічних даних в басейні річки Дністер за 2017 рік виявив певне покращення якісних характеристик вод Дністра та стабільність екологічного стану Прута та Сірету порівняно з аналогічним періодом минулого року.

Основним фактором впливу на якісний стан у звітному періоді, як і протягом минулих, є антропогенний чинник.

Порівнюючи дані гідрохімічних досліджень в басейні р. Дністер в місцях питних водозаборів та прикордонних ділянках з аналогічним періодом минулого року, можна зробити висновок про те, що гідрохімічний склад поверхневих вод – стабільний.

Першочерговими заходами повинні стати питання вирішення забруднення р. Кучурган та р. Саджава та проведення робіт з пониження рівня замуленості ділянок де розташовано питні водозабори м. Хотин та м. Кам'янець-Подільський.

Таблиця 2

Порівняльна таблиця
Питні водозабори на річках Дністер, Прут та Сірет

№ п/п	Назва водозабору	Кратність перевищення ГДК протягом 2016 р.	Кратність перевищення ГДК протягом 2017 р.	Порівняння з аналогічним періодом минулого року
Басейн р. Дністер				
1.	р. Дністер, 900 км, с. Митків, в/з м. Чернівці	-	БСК5: 1,1; 1,76;1,22; ХСК: 1,24;	Погіршення по показникам кисневого режиму
2.	р. Дністер, 826 км, в/з м. Хотин	-	-	Стабільно.
3.	р. Дністер, 783 км, в/з м. Кам'янець-Подільський	БСК – 1,1; 1,1; 1,26; ГДК;	-	Стабільно.
4.	р. Дністер, 20 км, смт. Біляївка, в/з м. Одеса	ХСК – 2,48; 2,98; 2; 2,78; 1,47; 1,42; 1,22; 2,36 ГДК; зав. реч. – 37 мг/дм ³ ; БСК-1,36; 2,7; 1,63; 1,23; 2,33 ГДК;	ХСК: 2,5; 2,75; 2,13; завислі речовини – 36; 53 мг/дм ³ ;	Покращення по показникам кисневого режиму
5.	р. Стрий, 78 км, с. Верхне-Синевидне, в/з м. Львів	-	-	Стабільно.
6.	р. Свіча, 54 км, с. Гошів, в/з м. Долина	жорсткість – 1,1; 1,4мг-екв/дм ³	-	Стабільно.
7.	р. Лімниця, 30 км, с. Вістова, в/з м. Калуш	жорсткість – 1,1; 1,3; 1,4; 1,2 мг-екв/дм ³	-	Стабільно.
8.	р. Бистриця Солотвинська, 20 км, с. Скобичівка, в/з м. Івано-Франківськ	-	-	Стабільно.
9.	р. Бистриця Надвірнянська, 15 км, с. Чернів, в/з м. Іва-	-	-	Стабільно.

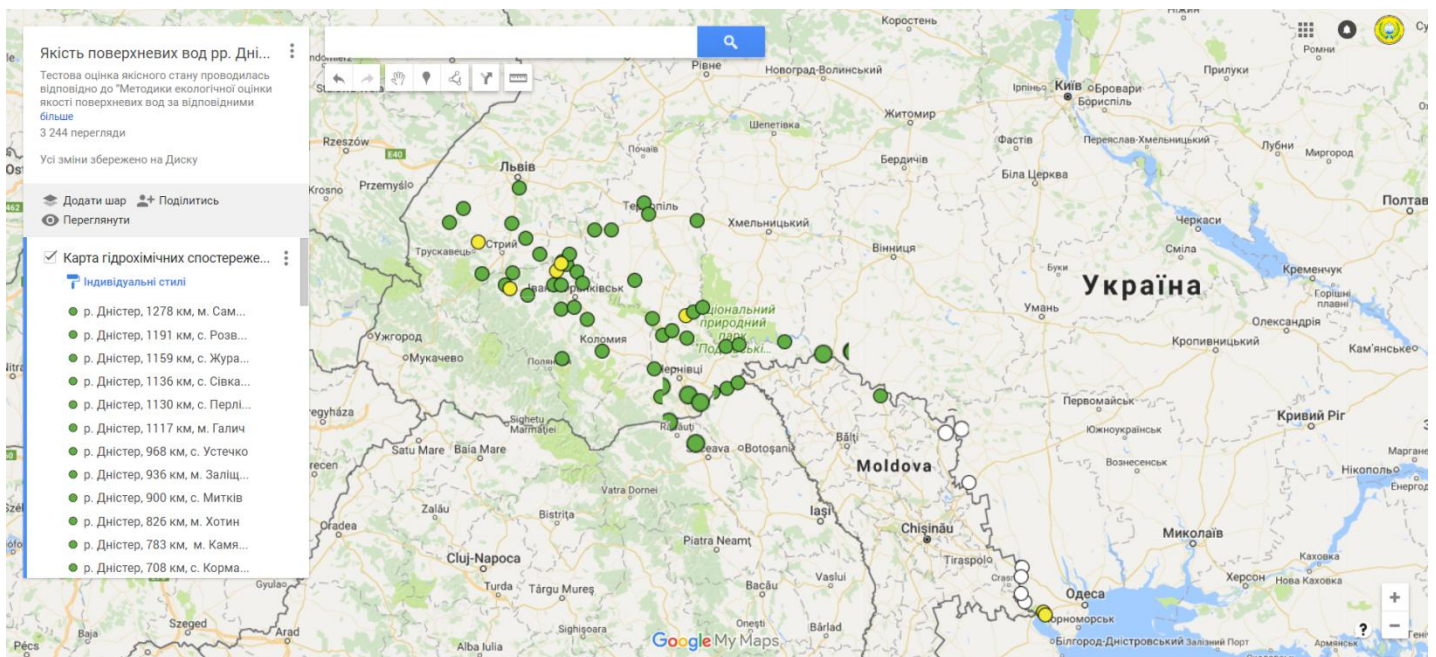
	но-Франківськ			
10.	р. Серет, 211 км, с. Горишньо-Івачів, в/з м. Тернопіль	-	БСК: 1,04; 1,13; 1,1; ХСК: 1,3; 1,86 ГДК;	Погрішення по показникам кисневого режиму
11.	р. Серет, 180 км, в/з м. Тернопіль	-	БСК: 1,01; 1,26; 1,23; 1,26; ХСК: 1,06; 1,1; 2,13;	Погрішення по показникам кисневого режиму
12.	Басейн р. Дунай			
14.	р. Сірет, 448 км, в/з м. Сторожинець	-	-	Стабільно.
15.	р. Прут, 867 км, в/з м. Коломия	-	ХСК: 1,13;	Стабільно.
16.	р. Прут, 772 км, с. Ленківці, в/з м. Чернівці	-	-	Стабільно.

*- в басейні р. Дністер, водозабори в м. Бережани, смт. Козіве, с. Касперівці та смт. Скала Подільська використовуються для сільсько-господарських та технічних потреб.

Прикордонні пункти

р. Дністер				
1.	с. Наславча	-	-	Без значних змін
2.	м. Могилів-Подільський	-	-	Без значних змін
3.	с. Цикинівка	-	-	Без значних змін
Басейн р. Дунай				
1.	с. Черепківці р. Сірет	-	-	Без значних змін
2.	с. Тарасівці р. Прут	-	-	Без значних змін
3.	с. Костичани р. Прут	-	-	Без значних змін
4.	с. Мамалига р. Прут	-	-	Без значних змін

Карта якісного стану поверхневих вод рр.. Дністер, Прут та Сірет за 2017 рік.

Провідний гідролог відділу використання водних ресурсів та моніторингу вод

А. Маковчук